

Leidžia Spaudos Išvė
"Sviesa"
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS BRAZIL.“
Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)
Tel.:
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumer. kaina:
Brazilijoje metai - 1.000
pusei - 65000 at.
meneriams po 1500.
Užsienin:
metams - 20\$000
metu 12\$000.
Redaguoja
St. VANCEVICIUS

6-ti METAI. SAO PAULO, 1934 m. Vasario - Fevereiro mėn. 24 d. NR. 8 (268)

Elagu Eesti kes taena puehitseb oma iseseisvuse 16. aastapaeva.

Radio „Record“ pasakya kalba.

Vasario 16 diena, lietuvių tautinė šventė, primena šiaurės tauta, jos gyvenimo didžiausį įvykį, kuomet 1918 metuose Tautos Taryba, susaukta Vilniuje, paskelbė išlaisvintos tėvynės nepriklausomybę, po to kai griuvo rusų carų imperija, kuri jungė dvidešimtis dvi kėniačias tautas. Tą dieną Lietuva vėl įžengė savo istoriškai laisvos tautos kelian.

Kovų, kraujo ir kančių amžiai ne pajėgė užgniauzti tą pasididžiavimą ir laisvės meilės jausmą, kurį kartą iš kartos perdavinėdavo kaip šventąjį pavilimą. Ši tauta negalėjo sugniauzti, nes visame savo istorijos bėgyje mokėjo saugoti savo tautišką susipratimo nuo latinę šviesią liepsną. Tvirtų skaitlinių kaimynų geležinė ir ugninė grandinė apjuosta Lietuva apsigynė su tokiu dvasios pakilimu, kurį tik didus reikalas įkvėpti gali. Laukai, kur taikinti žmonės trisdamis laimingai gyveno, buvo kruvinių kovų ir nebaigiamų kariuonių vieta. Nėmunas, tėvynės šventoji upė, nešė į jūrą žmonių kančiomis rau donai nudažytą vandenį. Gedimino ir Vytauto episkopas smenybės kildavo ant pavojun patekusios tėvynės. Jų šūkiu Lietuva suglausdavo eiles ir nelyginant pasirodymui tauta virsdavo žmonių mūru, kuris, kad ir trupėdavo, bet kuris stebuklu, tikėjimu ir pasiryžimu mokėjo vėl atsistoti dar glaudesnis ir dar tvirtesnis kad apgintų kiekvieną savo krašto pėdą.

Greitai po to atėjo tėvynei liūdnos dienos. Dinastijos interesai sujungė Lietuva su Lenkija, kuri ją paglemžė. Bet tauta, kuri savo praityje visuomet rodė kaip yra didi jos nepriklausomybės dvasia, ir lenkų globoje aukštai laikė tautiškai susipratusių asmenybę. Visi centralinės valdžios bandomai su lenkinti lietuvius masės baigėsi visišku nepasisekimu. Į svetimtaučių veržimąsi su savo įtaka tauta atsakydavo savo tradicijų atkakliu gyvenimu. Lenkų karaliui Augustui 1763 metuose mirus, anarkija, sukretusi valstybę, palėgino Katrės Didžiosios imperialistiniams užsimojimams.

Rusija su Austrija pasidalino Lenkiją. Lietuvoje prasidėjo skaudūs rūsų priespaudos Kalvarija; Maskvos valdžia tęsė nutautinimo politiką prieš viską, kas tik galėjo atrodyti lietuvių dvasios pasireikškimu. Caro įsakymu Lietuva, ypatingų tradicijų rasės istoriškai vardas, išnyko kad priimti liūdną likimo pajuoką: paprastą topografišką užvardinimą — Šiaurės Vakarų kraštas.

Rusija, kad visai sunaikintų tautą, mėgino visų pirma užgniauzti lietuvių kalbą. Įvesdama mokyklose mokymą lietuviškai kalba ir jos vartojimas visuose viešuose aktuose; uždraudimas

knygų ir laikraščių, rašytų lietuviškai; išnaikinimas visų įtariamų tautiškuose draugijų; uždaro garsųjį Vilniaus universitetą, tautiškos kultūros švyturį. Aktyvi politika negerbė nei tikybinių jausmų; «šventoji» Rusija tik ačiu jėgai užsimojo priversti giliai katalikišką tautą išpažinti stačiatikių tikybą. Daudelis bažnyčių sugriauta ar uždarė; dažnai policijos įsmitimas artėdavo prie kraštutiniausios šventvagystės, užpuliant tikinčiuosius net maldos namuose. Nuozmumas buvo kariškų gubernatorių valdžios forma; masiniai įtariamų asmenų suėmimai; turto konfiskavimai; trėmimai į Sibirį. Kiekvieną dieną skaudžiausi nutelsimai tūjų, kurie buvo laikomi imperijos saugumui pavojingi. Jėga, beprasūtes valdžios metodus ir simbolis, metė savo tragišką šėšėlį ant kėniačios tautos gyvybės. Rūsų priespaudos šimtas ir trisdešimtis šeši metai negalėjo susilpninti tautos susipratimo ir pačios asmenybės jėgų.

Kuo stipresnis ir nožmesnis buvo Caro valdžios spaudimas, tuo daugiau užgrudinti virsdavo pilietiškas atsparumas.

Slaptos draugijos, išsisklaidžiusios po visa kraštą pavaino kaimų ir miestų mases nepriklausomybės jausmą. Laikraščiai ir knygos, rašyti lietuviškai spausdinti užsienyje, sugėbėjo peržengti rubežius, nežūrint į rūsų policijos budrumą. Brangi kontrabanda ėjo iš rankų į rankas keldama skaitytojų entuziazmą.

Žadintojų ir patriotų būrelis turėdamas priešaky didį filosofą Basanavičių, lietuvių atgimimo tėvą, nuolatiniuose pavojuose vadovavo išsilaisvinimo judėjimui. Augas krašte nepasitenkinimas greit trėrėjo išsiveržti. Spalio mėn. 1905 m. tauta sukilo sudarydama bari kadą ir iškelndama laisvės vėliavą. Skaitlingi pulkai pasiūsti į Rusijos sukilėlių numalšinimui sutiko iš jų pusės atkakly pasipriešinimą, bet nežūrint ir į tai nenaudingai.

Jėga dar ir šį kartą turėjo lengti pasisekimą prieš beginklę tautą. Tuo metu tauta šūviais ir kazočių naikinama prirašė didviriškumo ir kančių lapus, viešai reikalaudama tėvynės laisvės. Lietuva vėl pateko rūsų jungian.

1914 m. Lietuva tapo Didžiojo karo lauku. Milžiniškos kovos tarp rūsų ir vokiečių kariuomenių pavertė ją į vargo ir nusiminimo paveikslą. Miestai ir tūkstančiai kaimų visai sulgynti su žeme ir laukai pašalusios geležies ir ugnies sukretėsi teikė įspūdį, kad ant tokios žemės gyvybė jau nebegalės niekuomet pražydyti.

Po rūsų atsitraukimo, vokiečių okupuota, Lietuva sukilo kaip vienas žmogus paskelbdama savo nepriklausomybę vasario mėn. 16 d. 1918 m.

CASAS PERNAMBUCANAS

VASAROS SEZONUI MŪSŲ
NEBLUNKAMU SPAUVU
PLONIEJI AUDINIAI

mybė vasario mėn. 16 d. 1918 m.

Kad ir Versalies traktatu pripažinta, Lietuva dar nebaigė kovų; boišė vikų gaujos žygiavo grąšindamos besukurinciai naujai Valstybei; sena krabonėškā rūsų politika buvo tęsiama tik nauja idialogija ir po naują vėliavą; bet įvyko stebuklas, — maža 20.000 savanorių kariuomenė išlaškė raudonųjų pavojų. Maskvos Valdžia galutinai pripažino naują Valstybę visai atsisakydama nuo įvairių prieš ją pasikesinimų. 1920 m. Lenkija prieš visus teisės principus pajėga užėmė žemės plotą, kurio centre yra Vilnius, šventasis Lietuvos miestas, kur viskas kalba apie lietuvių kultūrą, pradant didingomis katedromis ir baigiant kunigaikščių kapais ir jos senuoju Universitetu.

Šiandie Lietuva, laisvųjų tautų grandyje būdama, turtinga savo praeitimi ir didingais žygiais, audžia kultūros rūmams gražiausius savo kūrinių užsimojimų žiedus visos žmonijos lobynan sudėdama savo indėį.

Vasario 16 d. 1934 m.

„O Estado de São Paulo“ taip aprašė mūsų iskilmes: LIETUVOS RESPUBLIKOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 16 MT. SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMAS. — PRIĖMIMAS KONSULATE. DIDŽIOJO LIET. KUNIGAİKŠČIO GEDIMINO ORDINŲ ĮTEIKIMAS.

Minėdamas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 16 metų sukaktuvę p. Petras Mačiulis, Lietuvos Respublikos Konsulas šioje sostinėje, Konsulato rūmė, rua Aureliano Coutinho No. 10, šiandien padarė priėmimą, kuris tęsėsi nuo 10½ val. iki 12 val.

Į iskilmes atvyko daugelis reprezentuojančių įvairios šios sostinės įstaigas atstovų. Federaliūs Vyriausybės Interventorius ir Valstybės Sekretoriai buvo atstovaujami savo padėjėju.

Iskilmių metu p. Konsulas Petras Mačiulis, kuris visus dalyvius patraukė savo dideliu malonumu, įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinus, kurias Ponas Lietuvos Prezidentas savo š. m. sausio mėn. aktu apdovanoję sekancius šios sostinės asmenis: Prof. Dr. Carl'o Brunetti, Hospital de Caridade do Braz Klinikos Direktorių; p. Francisco de Vivo, suvienytų F. Matarazzo Industrijų buv. Generalinių Direktorių; Dr. Biagio Gravina, Dr. Silverio Carpinelli, Dr. Ugo Rosa, Dr. Gennaro Malzoni, Hospital Humberto L' gydytojus ir šio laikraščio redakcijos sekretorių p. Leo Vaz.

Prie įteikiant ordinus p. Petras Mačiulis pasakė sekancią kalbą: „Gerbiamieji ponai ir draugai. Šioje laimingoje mano šalies Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimo dienoje, Jo Ekscelencijos Lietuvos Užsienio Reik. Ministerio įgaliojimu, turit didelio malonumo įteikti Did. Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinus ženklius asmenims, pasitarnavusiems lietuvių kolonijai, kuri yra priklausta šioje didelėje svetingoje Brazilijoje. Mano pareigos, kurias einu jau penki metai, visuomet studijuodamas ir taikydamas visus būdus kad pagerinti kolonijos gerbūvį; be abėjo, būtų buvusios daug sunkesnės ir darbas mažiau pasekmingas, jei aš nebūčiau sutikęs pausių visuomenėje aktyvių padėjėjų, kurie su visu pasiaventimu visuomet buvo pasiruošę patarnauti reikalingiems moralinėms ir medžiaginėms paramoms.

Viskas būtų labai gerai, jeigu darbininkas turėtų nuolatinių darbų ir jaustųsi gerbiamas, kadamei darbas daro žmogų garbingesniu. Tačiau ne visuomet ir ne visi naudojami šis laimė. Ir kuomet vienas ar kitas iš jų iškrypsta dėl tokios ir kitos priežasties, aš manau kad pirm negu mesti apkaltinimą mes turime juos traktuoti su pasigailėjimu, nes „erare humanum est“.

Ankčiau paminėti sunkumai šiose mane pareigose vertė mane daug kartų eiti ieškoti pagalbos įvairiose labdarybės įstaigose. Taip, pirmoje vietoje buvo Santa Casa de Misericor-

dybės sukaktuvių paminėjimo dienoje, Jo Ekscelencijos Lietuvos Užsienio Reik. Ministerio įgaliojimu, turit didelio malonumo įteikti Did. Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinus ženklius asmenims, pasitarnavusiems lietuvių kolonijai, kuri yra priklausta šioje didelėje svetingoje Brazilijoje. Mano pareigos, kurias einu jau penki metai, visuomet studijuodamas ir taikydamas visus būdus kad pagerinti kolonijos gerbūvį; be abėjo, būtų buvusios daug sunkesnės ir darbas mažiau pasekmingas, jei aš nebūčiau sutikęs pausių visuomenėje aktyvių padėjėjų, kurie su visu pasiaventimu visuomet buvo pasiruošę patarnauti reikalingiems moralinėms ir medžiaginėms paramoms.

Viskas būtų labai gerai, jeigu darbininkas turėtų nuolatinių darbų ir jaustųsi gerbiamas, kadamei darbas daro žmogų garbingesniu. Tačiau ne visuomet ir ne visi naudojami šis laimė. Ir kuomet vienas ar kitas iš jų iškrypsta dėl tokios ir kitos priežasties, aš manau kad pirm negu mesti apkaltinimą mes turime juos traktuoti su pasigailėjimu, nes „erare humanum est“.

Ankčiau paminėti sunkumai šiose mane pareigose vertė mane daug kartų eiti ieškoti pagalbos įvairiose labdarybės įstaigose. Taip, pirmoje vietoje buvo Santa Casa de Misericor-

dia, Hospital «Humberto I» ir Hospital de Caridade do Braz.

Specialės globos skyrčiau lietuvių mokyklų vaikams, tikslu kad jie išeitų į visuomenę ne tik gerai išauklėti ir išmoksinti, bet taip pat ir sveiki. Ši tu mažiųjų vardu noriu padėkoti jų draugams Dr. Malzoni, Rosa Gravina ir Carpinelli, kurie apsiėmė saugoti mūsų mokyklų mokinių sveikatą.

Visiems žinoma, kad didelis skurdas stumia žmones į nusikaltimus, kuriems palieka atspaudą jų likusiam gyvenimui. Kad galima būtų pašalinti visokius socialinius netikslumus, mūsų pareiga yra studijuoti, organizuoti ir paskirstyti darbą.

Ir ne vien tai, taip pat turime saugoti fabrike darbininką, kuomet pastarasis sažingai aukoja savo fizines jėgas visuomenės gerovei.

Abejoju kad šioje sostinėje atsirada daug tokių asmenų, kaip kad F. Matarazzo Industrijų buv. Vyriausiasis Direktorius p. Franciscas de Vivo, kurie mokėtų su tokiu aukštu prestižu ir teisingumu organizuoti ir tvarkyti tūkstančius darbininkų, dirbančių įvairiose pramonės šakose.

Savo 35 metų nuolatinio darbu p. F. de Vivo vertas ne tik garbingo pagrimo, bet dar ir teisingo pagerbimo, nes, eidamas šias savo pareigas jis su dideliu jautrumu vienodai traktavo ir nedarė skirtumo tarp darbininkų brazilų ir emigrantų vaduodamasis tik darbininkų sąžiningumu.

Visi mūs geri sumanymai ir norai, kaip lygiai visi nemalonumai atsispindi kasdieną periodinėje. Kada spauda vengia asmeniškumą, neliečia esamos politinės sąntvarkos ir neseka įvairias «izmus» objektingai nušviesdamas socialinį gyvenimą, ji sudaro pagrindinę bazę bendram visuomenės gyvenimui.

Todėl aš randu labai teisinga ir verta atkreipti mūsų specialės dėmesį spaudai, čia atstovaujami garbingo laikraščio «O Estado de São Paulo», kurį šiandien asmeniškai atstovauja gerbiamasis sekretorius p. Leo Vaz. Pastarasis jau keliasdešimt metų su tokiu pasišventimu ir meile skleidžia žmoniškumo idėjas bendro sugyvenimo, Brazilijos Respublikos, São Paulo gerbūviui ir visą mūs jame gyvenančių labui.

Visų apdovanotų vardu toliau kalbėjo prof. Brunetti, Hospital de Caridade do Braz Direktorius, kuris pasakė sekantį kalbą:

„J. M. pone Dr. Petre Mačiuli, gerbiamas Lietuvos Respublikos Konsulė São Paulo.

Man buvo malonus netikėtumas

Jūsų laiškas, kurį J. M. man atsiuntė prieš kelias dienas, pranešdamas kad didžiai gerbiamas Lietuvos Respublikos Prezidentas teikėsi mane apdovanojoti garbingu Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu.

Atsimindamas mano kuklius gendiko — chirurgo patnavimus sergantiems lietuviams, kurie man buvo padėdami, šis malonus ir garbingas aktas tarnauja didesniai draugiškų sąntvikių suartinimui tarp manęs ir čia gyvenančių lietuvių.

Jau beveik 3 metai kaip dažnai turiu proos stebėti drausfiningą ir metodiską J. M. tautiečių darbą ir gerėtis jų etisku elgesniu.

Šios lietuvių tautos ypatybės, kurias aš pastebėjau ribotame mastabe, man buvo patvirtintas didelių fabriky vedėju, kuris su malonumu priima lietuvių darbininką specialiai dėl jo gerų sielos ypatybių.

Iš Salvatori knygos „Lietuva vakar ir šiandien“ skaitymo užsiliko mano sieloje pasigėrėjimas dėl kalbos išlaikymo, tradicijų, senovės kariautojų dramos, poetų legendų. Visas tas kartu išlaikė gyvą ir vieningą lietuvių tautą, nežūrint į kitų tautų politinį išgalėjimą. Šiuo aiškinama aktyvumas ir galia su kuria nauja Lietuvos Respublika — pastaruoju metu nepriklausoma — yra pasiekusi didelių pasaulio tautų pripažinimą ir pagarbos.

Minint šiandien Lietuvos Nepriklausomybės 16 m. sukaktuves man yra labai malonus pareikšti mano kuklius įkėnjimus J. M. tėvynės išsivystymui ir gerbūviui. Būdamas labai patenkintu, aš sulig savo jėkų ir išgalės tęsiu toliau savo darbą gerovės ir ateičiai tautos, kurią J. M. čia taip garbingai atstovaujate.

Baigdamas prašau J. M., visų apdovanotų čia esančių vardu, pareikšti kuklią ir nuosirdžią padėką Lietuvos Prezidentui ir Vyriausybei už suteiktą mums aukštą garbę, užtikrindamas kad ir toliau prisilėsime savo kukliu darbu prie lietuvių gyvenančių São Paulo state gerbūvio.

Abi kalbos buvo palydėtos susirinkusių gausiu delnu plojimu, svečiams buvo paruoštas stalas su soldu vynais ir šampanu.

17. II. 1934.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvos neprazus!

Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas.

Vasario 18 dieną.

Kadangi šiais metais vasario 16 d. buvo darbo diena, tai Lietuvos Nepriklausomybės 16 metų paminėjimas São Paulo lietuvių kolonijoje, buvo nukeltas į sekmadiņį, vasario 18 d.

Svento Antano bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo gana daug žmonių, nežūrint didelio lietaus, kuris lyjo visa dieną. Beabejo, lietus daugeliui sutrukdė dalyvauti pamaldose ir paminėjime.

Po pamaldų, parapiljos salėje įvyko lietuvių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie du šimtu žmonių. Susirinkimą atidėre S. Paulo liet. klebonas kun. Bumšas. Į prezidiumą pakviesti vietų lietuvių organizacijų atstovai: p. p. B. Steponaitis, St. Vancėvičius, V. Godliauskas, V. Kavolis ir V. Banaitis. Prezidiumoj už mus savo vietą ėjo Lietuvos Konsulė p. Dr. Mačiulis kalba buvo nepaprastai graži ir turtin kalba, kurioje p. Dr. Mačiulis vaizdžiai nušvietė anuos žiaurios vokiečių okupacijos laikus, kada buvo paskeibta Lietuvos Nepriklausomybė. Vokiečiai dėjo visas pastangas, kad užtenausti lietuvių tautos valią, kuri buvo Lietuvos Tarybos atstovų lūpomis pareikšta visam pasauliui, kad Lietuva nori būti laisva ir nepriklausoma valstybė. Nežūrint visų persekiojimų ir daug kartų skaitlingesnio priešo, lietuvių pasiryžimo užsopinti nieks nepajegė. Atsirado keletas tukstančių savanorių, kurie nesigailėdami brangiausio turto — gyvybės, ėjo ginti tėvynės nuo bolševikų, lenkų bermontininkų ir kitų. Lietuvos žemelė buvo jos sūnų kau-

lais nuklota, kraujų apšlakstyta, kol Tėvynės laisvė vėl buvo atgauta. Lietuvos laisvės ginti ėjo visi — nebuvo partijų nei tarpusavio nesusipratimų. Tas viskas atsirado tik tada, kai jau Lietuvą buvo nepriklausoma.

Toliau savo kalboje p. Konsulas priminė mums, išeiiviams, kad minėdami Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves, turime prisiminti tas dideles aukas, kurių pareikalavo Lietuvos laisvė, turime išmokti branginti tėvynę ginusius karžygius, nes tik tada busime verti lietuvių vardo. Likimo atblokėti į šią svetimą šalį, mes turime mesti tarpusavio ginčus ir nesusipratimus, turime pajusti, kad esame Lietuvos vaikai ir rasti bendrą kalbą, bendrus tikslus bei siekimus. Baigdamas savo kalbą p. Dr. Mačiulis paprašė susirinkusių atsistoti ir sukalbėti «Sveika Marija», už žuvusius kovoję dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Po p. Dr. Mačiulis kalbos ėjo kun. Bumšos paskaita. Po paskaitos deklamavo Mokus, Bom Retiro ir Vila Belos lietuvių mokyklų vaikučiai. Padeklamuota labai gražiai. Toliau gražiai padainavo keletą lietuviškų dainelių «Vilties» choras, p. V. Kamantausko vedamas.

Pabaigoje, lietuvių dudų orkestrui akompanuojant, sugiedotas Tautos himnas. Nors dėl lietaus daug žmonių negalėjo atsilankyti į paminėjimą, bet pačios iškilmės praėjo labai gražioje ir jaukioje nuotaikoje.

Dalyvavę

Pranešimas

D. Lietuvos K. Vytauto vardo lietuvių pradžios mokyklos, biblioteka, papildyta daugiau, kaip dvigubu skaičium nauju, ką tik iš Lietuvos gautų labai įdomių knygų, patarnauja savo skaitytojams senosiomis sąlygomis, tai yra. Rs. 5000 užstato ir 500 reisų per mėnesį už skaitymą. Užstatas priimamas ir knygomis tolygios vertės. Siillos Bello ir apylinkės lietuvių kvie Vaini kuo plačiausiai šia biblioteka pačinaudoti.

Mokyklos vedėja.

Gerbiamiems Skaitytojams.

Prašome visų gerbiamųjų skaitytojų, kurie dar yra mums skolingi už prenumeratą, pasiskubinti skolas išlyginti. Kas to nepadarys iki š. m. ko. vo 15 dienos, arba raštu ar žodžiu nesusitarus su Administracija, laikraščio siuntinėjimą sustabdysime.

«Lietuvis Brazilijoj» Administracija.

Kas būtų buve...

Mėlynai raudonos lemputės žybciojo ir išdegdavo pažįstamą vardą: Ala Almazova. Na, kas gi nepažįsta? Žinoma gatvės dainelė dainininkė. Estrados žvaigždė. Garsenybė. Tas — dabar. O prieš tris metus: — maža, nežinoma choristė mažos judomosios trupės, važinėjusios į mažus provincijos miestelius ir kuone privažiausios didelės katastrofos.

Taip, ir dėl to, kad to «vos tik» neatsitiko, Ala Almazova pasidarė tąja, kurios vardas išdeginamas elektros lempomis judame nakties ore...

Prasidėjo taip: spektaklis Bielnobnske, klubo scenoje. Žiūrovų salė, ir salė žmonių tiek, kiek tilpo, o tilpo tris kartus daugiau, kaip turėjo tilpti... Iki — daugiau nebegalima. Už danga pakelta. Vaidinama vis ji pati, nuvalkiota, nuvaidinta, bet ašariskai maloniai nuteikianti senelė «Silva». Scenoje choras ir choristės tarpe — Ala. Sypsosi, linguoja, skerėčiuoja pagal taktą rankas... Trošku ir vargu... Taip štai visą amžiu. Tylutė, mažutė choristė, nedraši. nayvi, nieku neišsiskirianti, nutrinta kažin kur ten, prie užscenio. Yra ji — gerai, nėra — pažeis kita. Jų taip daug! Ir daugiau laip nieko ir nebus gyvenime, prabė-

gančiame kaip pilkas debesėlis apsiverkusiamie danguje?

Ir staiga! Ir pradžios vos vos vos pastebimai, pakvipo dūmeliu... Lengvas, srovenas kvapas nubėgo per sceną, buvo bepuolas į salę ir išsis klaidė...

Silva dainavo, bet padažytos akys parodė atsargumą...

— Gražuolės, gražuolės, gražuolės kabare!

Ala prie kairiojo užscenio. Dainuoja, linguoja ir gauda neįprastus žingsnius ir balsas už scenos.

Greitu, greitu šnibšdesiu kaz kas trumpai tarė: — Kur? Rūkė? O, velnias!

Kitas šnibšdesys jau nebekantrus ir nervingas:

— Miškas dega suprantate? — Ala supranta. Suverstos į kravą miško dekoracijos, ne paimitos po vakarykčio sektaklio... Audeklas, allejintai dažai, numesta kažin kieno nuorūka arba degtukas... Ugnis nušliauš mediniais graučiais... aukštyn... Dar 5 — 10 minučių ir scenoje laužas.

Silva vos girdimai sukosėjo. Dūmai lenda į gerkle. Jau grauzia akis... Ir ten, salė je, pasigirdo vos junta mo, bagingančio šnibšdesio bangėlė. Ve-

dai dar domūs ir prikaltos prie scenos akys, bet, jaučiamu — sekundė — ir nutruks nematomas siūlelis... ir minia. Išsigandusi, sumišusi, paleista nuo apnario, pašoks, užies kaip srovė salė, sceną, subraškės siauri vienintelio jėgi mo suvėrimai, spiejančių riksmu, kaip jų sirenos švilpuku, perskros orą. O paskui — krūva sužaotų, sumindžiotų kūnų ir sniikstančių griūvėsių.

„Silvos“ finalas. Dainavimas scenoje staiga nutrūko, ir balsas užscenyje veltui ma'davo — Dainuokite! Dainuokite! — dainuokite! Nelsiskite sumišimo! Dainuokite — Ramiai! Ramiai...

Ala matė: Ne, ne, Nedainuos... Tuojau, štai tuojau, iš scenos pasi girs riksmas, persimes į salę ir... Kas jai pasidarė ji pati ir tuomet, ir paskui negalėjo suprasti. Ala sušvilpė... Aki plėšiskai, kaip vaikėzas, ir jūliais ju desiais išsoko pirmyn. Balsas, grynas ir stiprus, linksmai nerūpestingai metė pirmas gatvinės dainelės žodžius: — Vaikėčioja benamiai tamsūs, oi — li, oi — li...

Dainelę sugalvojo pati, senai, senai. Tą ir dar kelias, ir dainuodavo jas tylutėlis, sau, šenai, senai. Niekas nežinojo, negirdėjo. Niekuomet. Juk gi mažutė choristukė te kažin kur, prie užscenio, nieku neišsiskirianti... Bet dabar tegul pasiklausio... Ar

tai iš „Silvos“? Ne? Bet tai įdomu jaudina. Kodėl iš karto „Silvoje“ tos dainelės? Iš kur? Ir iš kur atsirado pavidalukas su vaikežiškais judesiais, įdomus, erzinąs ugningas?.. Ką? Lyg kad kvepia smalkėmis? Kokie niekai! Leiskite pasiklausti dainelės. Tyliai! Nekliudykite! Bravo! Bravo! — Salė vėl prikaltė nematomuoju siūliuku prie scenos. Siūliukas įsitempė abiau, labiau... Nejudą eilės... Ten, užscenyje, vandens triukšmas ir mušamų rastų bildesys... Tas nesvarbu.

— Vaikėčioja benamiai tamsūs, oi — li, oi — li... Klausio iki pabaigos. Ploja. Dainelė nuo scenos persimetė į salę ir salėje pati Ala. Kviečia paskui savęs iš teatro, į gatvę... Vilijoja šypsena ir žodžiais... Tas nepaprasta. Kas per savotiškas įtatomasis numeris „Silvoje“?

Salė tuštėja... Juk gi tai įdomu. Juk reikia pažūrėti, ką darys gatvėje ta dainuolė... Eilė paskui eilė, eilė paskui eilė... nuslinko prie įėjimo... ėjo... Apsivilkiti nereikia... Šilta pavasario naktis...

Ir — laikas! Žilai juodi kamuoliai jau vanagų pavidalė sukasi virš stogo.

Pagal Eugeniją Rusatą — Arėjas Vitkauskas.

Lietuvos Valstybės 16 metų Nepriklausomybės sukaktuvių Proga, Vasario mėn.

16 d., Lietuvos Resp. Konsulą São Paulo Sveikino šie Asmenys:

1. Vokietijos Generalinio Konsulato Vice-Konsulas — Dr. Rudolf Rabes — (raštu).
2. Argentinos Konsulas — p. Jorge Cullen Ayerza — (asmeniškai).
3. Austrijos Konsulas — p. Theodor Putz — (telegrama).
4. Belgijos Generalinis Konsulas — p. Felicien Longrée — (telegrama).
5. Bolivijos Generalinis Konsulas — Dr. Com. Rudolf O Kesselring — (asmen. ir tel.).
6. Čilės Generalinis Konsulas — p. Luis A. Solari — (telegrama).
7. Kolumbijos Generalinis Konsulas — p. Leonidas Londono y Londono (asmeniškai).
8. Danijos Konsulas — p. Kar. Adolf von Butow — (telegrama).
9. Ispanijos Generalinis Konsulas — Dr. José Sempere y Olivares — (asmeniškai).
10. U. S. A. Generalinis Konsulas — p. Charles R. Cameron — (asmen. ir raštu).
11. Estijos Konsulas Rio de Janeiro — p. Rudolf. Ise — (telegrama).
12. Latvijos Generalinis Konsulas —

13. Suomijos Konsulas — p. Lyder Sagen — (telegrama).
14. Guatemalos Konsulas — Dr. Arthur da Rocha Azevedo — (telegrama).
15. Olandijos Iterino Konsulas — p. D. Beškout — (telegrama).
16. Vengrijos Konsulas — Dr. Lajos Boglár — (asmeniškai ir raštu).
17. Italijos Generalinis Konsulas — Com. Gaetano Vecchiotti — (asmen. ir tel.).
18. Japonijos Generalinis Konsulas — p. Iwataro Uchiyama — (asmeniškai ir tel.).
19. Paragvajaus Generalinis Konsulas — Comm. Daniel Monteiro de Abreu — (telegrama).

(Tęsynis 6 pusl.)

* * *

DALIS AUKŠTŲJŲ SVEČIŲ LIETUVOS KONSULATĖ S. PAULY Š. M. VASARIO 16 D.

* * *

Tautos Vado Antano Smetonos kalba,

pasakyta visuotiniame Lietuvos Tautininkų Sąjungos suvažiavime

(tąsa)

Priešingus Liberalizmui Sąjūdis

pasirodė, kaip galime pastebėti, trejo pas: socialistiškai komunistiškas, fašistiškas ir autoritetiškas, dar neišryškęs jokia ypatinga doktrina. Materialistiškas socializmas, Karolio Markso pažiūromis grįstas, siekia pašalinti privatinę nuosavybę. Juo sekdamas, Sovietų Rusija tvarkosi. Visur ir visoks ūkis, visas kultūros gyvenimas tenai iš viršaus komunistiškai dorojamas. Visa žemė, visi jos turtai suvisuomeninta ir suvalstybinta. Taigi ten nebėra nei privatinių nejudomo turto savininkų. Komunistas panaikino kapitalizmą ir jo pareigas sau pasiėmė. Kadangi ir komunistiškai Rusijai tenka bendrauti su visu pasauliu, tenka keistis prekėmis, tai ji norėtų visur matyti komunistišką tvarką, ir dėl to ji tebeskaibia kovą buržuazijai, kur ši tebesilaikė. Esą, jei kitur neprigyti komunistas, tai jis neišsilaikys ir Rusijoje. Komunisto kratosi kiti kraštai, nes jis, naikindamas privatinę nuosavybę, užsigeria asmens laisvę, žudo jo iniciatyvą ūki ir kultūros kūryboje, gresia pasireikšti skirtingai pažiūrai, o religijai tai ko, Markso mokslu sekdamas, opiumu, tariant nuodais. Be to, socialistiška, jo nuomone, tvarka esanti paskutinis įsiminties žodis. Iš to tegalima jausti ir galvoti. Šioji suakmenėjusi doktrina baudo kitus kraštus.

Fašizmas

tik suvaržo kapitalizmą, palikdamas privatinę nuosavybę. Darbo ir kapitalo santykių sargyboje stovi valstybė. To dėl neturi būti nei vadinamųjų streikų nei lokautų. Asmens laisvė turi būti suderinta su visuomenės laisve. Bet asmens kūrybai skiriamas ne mažesnis, kartais gal didesnis vaidmuo, nekaip kolektyvui, nekaip draugijai. Štai todėl organizacijoms laipsniškai vadovauja vienas žmogus. Fašizmui svarbu ne tiek klausimos, kas yra tauta, kiek

klausimas, kas ji turi būti. Liberalaus valstybė yra partingai reiškiama reikalavimų suma, o tauta — palaidos mionios skaičius, suskaldomas partijomis. Fašistų valstybė yra tautos forma. o tauta jos turinys, nuolat gyvas, nuolat siekias saviga kūryba pasireikšti. Tauta pažangi, kai turi savo aiškų tikslą. Norėdama tokia būti, ji turi visais savo reikalais vieningai organizuotis. Tik vieninga tauta tegali pareikšti savo valią. Mekanikiškai, balsu dauguma gautas valios pareiškimas nėra tobulas. Dėl to galiausiai vienas asmuo, stovis vadovybės viršuje, turi išlyginti daugumos ir mažumos skirtumus. Juk tik vieno žmogaus valia tegali būti vieninga. Taip tauta, valstybės forma aprėpta, riktosis į vieningą vadovybę. Liberalizmo sudarytų partijų šalininkai atgyja tik per rinkimus, šiaip jie, atlikę balsavimo pareigą, nebesirūpina partijų likimu. Fašistų organizuotos visuomenės nariai turi visą laiką judėti ir dirbti jiems pavestą darbą, kiek vienas narys turi atlikti jam vadovybės įsakytą uždavinį. Kadangi tai darbu organizacija, tai jam vadovaujantis atsakingas asmuo, o rinkiniai žmonės svarsto visokius sumanymus ir patiekia juos spresti santarkos numatytai vadovybei. Visose ūki ir kultūros šakose palaikomas glaudus ryšys tarp vadovaujantį ir vadovujančiųjų. Tokino būdu tautos organizmas darosi gyvas ir vieningas. Nebėra priešingumo tarp valdžios ir visuomenės, kaip kad jo esti liberalinėje tvarkoje.

Vokiečių

Nacionalsocializmas

turi daug bendro, bet ir nemaža skirtumo su italų fašizmu. Abejūr kovai su liberalizmu davė progos įsigalvėjus komunistams, abejūr sąjūdžio vadai — Italijoje Mussolini, o Vokioje Hitler — yra kilę iš plėčioje gyventojų sluogsnio abu vadai drąsūs didžiojo karo kariai, abu kovoję su komunistu buvo remiami didžiojo kapitalo, pramonės ir prekybos, abu, naudodamiesi parlamentarine laisve, žygiuodami plačiai išsiško-

jusiu drausmingumų organizacijų priešakyje, vieningos tautos šūkiu yra paėmę vyriausią krašto valdžią. Kadangi Vokioje partijos buvo stipresnės ir kapitalistinė tvarka pajėgesnė, tai Hitlerio žygis pasibaigė dešimčia metų vėliau. Kaip šen taip ir ten palikta privatinė nuosavybė, nors ir gerokai suvaržyta. Tą pat galima pasakyti ir apie vadų pasaulėžiūrą: ji savaip idealistiška, ne materiališka. Panašiais dėsniais abejūr siekiama visuomenė organizuoti. Italijoje fašizmas, nuolat perstivarkydamas virto vieninga valdymo sistema, o vokiečių nacionalizmas, dar ne taip seniai įsiviešpatavęs, dar nespėjo išplėsti užsimotos programos. Visa tebėra ten dar im Werdeu. Viso dar pradžia ir maža kas įpusėta. Bet Hitleriai gavus tiek daug tautos balsavimų pritarimo nacionalsocializmas reikšį sparčiau žingsniu. Kadangi Italija yra laimėjusi didįjį karą, o Vokija pralaimėjusi, tai nacionalsoc. tautiškas daug opesnis už fašizma. Jis atvirai pasisako agresingas: siekia ne tik atgauti prarastąsias karę Vokios žemes, bet dar pasiūti žemių į rytus iš Pabautes ir toliau iš Rusijos. Atsiminkime Hitlerio Mein Kampi ir Hugenberge memorandumą. Nacionalsocializmas skelbia fanatišką rasės teoriją. Jis sakosi tepripažįstas vokiečiais tuos, kurie esą vokiečių kraujo. Svarbu esa ne tiek kalba, kiek kilmė. Tuo tarpu vargai rastum kur Europoje gryo kraujo tautą. Vokiečiai kaip tik esą labiausiai maišyta rasė: germanų, slavų, prūsų ir t. t. Bet tai nekludė nacionalsoc. skelbti, kad arįai, suprask, vokiečiai esą kaip ir Dievo parinktoji tauta, kuriai turinti būti pirmą vietą žemėje. Širokiam įsimanymui pasėke yra kilęs Vokioje sąjūdis prieš žydus. Be to pagal Mein Kampf, nacionalsoc. skelbia ma morale yra siaurai tautiška santykių su kitomis tautomis: vokiečių reikalai svarbti ir giuti visos priemonės leistos. Nereikia paistioti nei moko, nei meno, nei religijos. Ne teisė, o jėga (Macht) turinti galiausiai spresti Vokies santykių su silpnaisiais. Štai jau kai kurių mokslininkų moralė ir pasireiškė: rytų Prūsiose ir Klaipėdoje vo-

kiečių ordinas neradęs lietuvių: tik pasakum jų ten pribėgę iš Didžiosios Lietuvos. Tai nuodėmė tiesai.

Fašizmas siekia universalizmo, tarant kultūrinės italų įtakos visur, nacionalsocializmas remiasi rasizmu. Jam sakosi, nerūpi kitataučiai suvokietinti, jis norįs tik pasiimti jų žemes. Dėl to fašizmui daug kur pritaria, o nacional socializmu kitur bodisi. Visiems stoja prieš akis „Ausrottungspolitik“. Bet... žmonės šaudo, Dievas gaudo.

Pagal au, trumpai apžvelgę pasaulio sąjūdį, pasireikšį įvairiomis srovėmis, norime pasiklausti: 1) Ar liberalinė santvarka visur bus palaidota ir ar ji vėl atgys? 2) Ar fašizmas yra nu sistovėjusi politikos santvarka, kuria seks visas pasaulis? Pranašauti būtų nerimta, o rimtai atsakyti šie klausimai nelengva. Tik aišku, kad nėra amžinų politikos sistemų, visuomet ir visur tikinčių. Buvo gadybės feodalizmo, absojutizmo, liberalizmo, visur jos tol laikėsi, kol atatiko savo laika. Tai kodėl negali įsivyrauti daug kur kas panašų į fašizmą? Juk ir fašizmas yra liberalizmo vaikas, nors ir nebepaklusnus. Taip rodo žmonijos istorija, kas atgyventa, tai neberįžta, bet ne visa kas atgyventa be pėdsakų dingsta. Taigi ir milžiniško istorijos etapo, liberalizmo, niekas neįveiks visiškai palaidoti. Kas gaju, tai ir toliau gyvena, tik kitu rūbu vilkės. Kas esminga liberalizme, tai paliks. O jamė esminga ūdytoji asmens ir tautos laisvė, teišskas asmens santykis su kolektyvu, su draugija. Todėl prancūzų revoliucijos žmogaus teisių deklaracija visuome švies žmonijos ideale. Tačiau asmens ir draugijos santykių puslausyva dingsta kai karas kyla, arba kai viduje pajra visuomenės bendravimo pagrindas. Šiu dien juokinga būtų senoviškais drabužiais vilkėti ar pudruotus renesanso perukus nešioti, bet neišmintinga būtų atsisakyti, ką yra sukūrę Platonas, Šeks pyras, Newtonas ar Lavoisier. Ir liberalizmo asmens ir draugijų laisvės aparadas išgautas, gyvenimas nebetilpsta jo formoje.

(b. d.)

KATALIKU DIRVA

Tautos Švente praleidus.

Pasitaikė šiemet lietinga diena. Daugelis nepajiegė ateiti į šventę. Bet visgi susirinko poras šimtų. Atėjo, brisdami per vandenius ir purvus. Tautos meilė atvedė. Garbė jiems.

Negalėjusiems ateiti garbingosios dienos mintis patiekiamė, kad vadovau tumėmis jomis iki kitų sukaktuvių, kurias atšvėsime dar sekmingiau.

Sakoma, kad vasario 16 dieną mes atšventėme šešioliktas metines sukaktuves nuo Lietuvos valstybės įsikūrimo. Ne visai taip. 1252 metais Lietuvos valstybė buvo pirmą kartą pasaulio pripažinta de jure nepriklausoma. Tais metais, kada priėmė katalikybę Mindaugas I vainikavosi Lietuvos karaliumi. Su katalikybe mūsų tautoje prasi deda valstybės nepriklausomybė.

Tauta gyvavo daug seniau, negu susitvarkiusi valstybė. Prieš 2.000 metų lietuvių vaidas girdimas pasaulyje. Girta senovės dokumentai lietuvių tautos taikingumą, vaišingumą, papročių skautumą, darbštumą. Tas dorybes su randant pas senuosius lietuvius, mums pradžiunga širdis. Nes tos pačios dorybės brangintinos mums ir šiandieną, kada mes jau esame katalikai, nebe pagony. Tik dar labiau, negu anoj žiloj senatvėje. Kad būtų nebuvę mūsų tautoje dorybių, kurios įsakytos yra katalikų tikėjimo, nebūtų susikūrusi nė Lietuvos valstybė.

Kryživiai teriojo Lietuvius kruvinai, kaltindami juos pagonybe. Katalikų ordenas buvo kryživiai, bet ne katalikišką dvasia juos vedė, tikslai vokišką dvasia, valdžios, turto, keršto trokštanti. Prūsai prispausti žadėjo popiežiumi nebežudyti savo vaikų. Prūsai pagony tokio elgesio neskaitytė blo gu; žodžio popiežiumi duoto neišlaikė. Gynėsi nuo kryživių palaidai: negalėjo jie tuomet turėti katalikams privalo mos meilės tarp savės, pareigos ginti savo nekaltai skriaudžiamus brolius. Be solidarumo, kurį duoda mums įsakytoji tarpusavė meilė, jie per 53 metus buvo vokiečių visi išžudyti.

Lietuvių kunigaikščiai prieš Mindaugą, pagony, kruvino reikalo verčia mi pajuto reikala jungti jėgas. Jungėsi pavojams; karo žygiui praėjus vėl vaidus kėlė tarp savės, pavydu gyveno. Pagony negalėjo suprasti nuolatinio vienybės reikalo. Ir tik tas suprato kuris suprato katalikybės svarbą Lietuvai, Mindaugas I.

Jį nužudė pagony kunigaikščiai Trainiotas (Trinitys) ir jo sėbrai. Sukurtoji mūsų nepriklausomybė suklopo 200 metų ir neatrėmė kruvino priešė to, kol vėl katalikybe nesuzibėjo Lietuvos sostė.

Su grįžtančia pagonybe Lietuvai sugrįžo suirutė viduje, kruvini vargai iš oro.

Gediminas ir Algirdas su Keistučiu — ne katalikai. Bet randame pas juos stebėtinų ir katalikams dorybių: sąžiningumo, broliškos meilės ir santalkos būdo skautumą, teisingumą. Katalikybe tuomet Vilniuje turi savo bažnyčių, vienuolynų, savo šventųjų, kentėtojų, kai pirmieji Pranciškonai, kaip šventos atminties Lietuvos didžiūnas Goštautas Lietuvos valdovų teikiama katalikybei laisvė ruošė Lietuvai garbingiausius Vytauto Didžiojo laikus.

saus Griunvaldo mūsų. Lietuva buv pasidariusi katalikiška valstybė. Po šios pergalės mūsų žemė nebeatė vokiečių kojos per 500 metų. Valstybė mūsų išsiplėtė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Katalikišką Lietuvą įgijo negirdėtai garbingo vardo Europoje ir Azijoje. Bet Didysis Vytautas nepadėjo tinkamų pamatų tautos katalikiškai kultūrai augti. Jis neįsteigė nė vienos mokyklos. Katalikišką kultūrą Lietuvoje neaugo, tuom pačiu emė nykti; ir susilaukė protestantizmo laikų, ponijos sauvallavimo, baudžiavos sužaurėjimo, unijos su Lenkija.

Kada Lietuvoje beliko «septyni tikrai kunigai», mums beliko vos pusė nepriklausomybės.

Tas vėžys, kuris prasidėjo Lietuvos protestantizmo laikais per gliaū jleido šaknis į tautos kūną. Palaimintos atminties kunigaikščio Vyskupo Merelio Giedraičio pastangos nenuėjo niekais atrėmė pamažu protestantizmą, bet nevisoj tautoj. Ponų sauvallavimas, disidentų išdavikiški žygiai, valstybės netvarka turėjo būti išdeginta smarkešne bausme: įvyko Lietuvos — Lenkijos valstybės padalijimas. Ir per pusantro šimto metų nešėme svetimą jungą. Kol išnyko iš tautos paviršiaus nekatalikiškos dvasios išdykėliai: vien išmirė, kiti nusigyveno lataudami, trečius ištrėmė svetimieji. Liko bajorai, kurie «dla pšikladu» muzikams (del pavyzdžio) dar eidavo bažnyčion, bet ne del savo įsitikinimų, kurių nebeturėjo. Šitie ilgiausia išliko. Juos nušlavė naujosios Lietuvos žemės reforma.

Vergovės metu rusenosi tauta ir savo dvasią žaivino kuom? Bažnyčiose per galingąjį minios «Pulkim ant kelių» ir «Šventas Dieve» tuomet jautė gyvą jį Tautos pulsą. Žandarams kėmiant rusiškąją knygą ir persekiojant lietuvių kaja knygą, katalikybe pastojė mūru kelią Lietuvos surusėjimui. Gabeno knygas lietuviškas per sieną kontrabanda davatkelės ir kunigai; vaikai su baimė žiūrėjo į kišamą rusiškoms rašėmė rašė, numanydami su juom atžengiant pravoslaviją. Nuėjo Sibiran kentėti ir į kalėjimus daugybė, bet lietuvių su katalikybe atlaikė.

Iš tos ištvėrmės ir kančių išaugo naujoji Lietuvos Nepriklausomybė.

Reikėjo atzīmstančiai Tėvynei sa vanorių, drįsusių euldyti žaivas už Tėvyne. Jų teatsirado visame krašte 3.000. Buvo tai tie, kurie tikėjo į nrisikėliną. Jiems drąsiau buvo, kaip tiems, kurie tikėjimo nebejautė, socialistų ir komunistų pažadais suviloti. Lengva suprasti, kad tikinčiam lengviau gyvybę padėti už savo brolius, kaip ne tikinčiam. Nes tas, kurs tiki, ir mirdamas žino, kad netik ne visoko nustoia su gyvybe, bet atras amžina atlyginimą. Be tikėjimo labai sunku atiduoti paskutinį ir vienintelį savo turta, gyvybę, už tsi nieko nebegavnant.

Tikėjimas tad yra didvyrių gimdytojas tautai.

Naujoji Lietuva tikisi pražios atieties, garbingos ir didingos. Duok, Viešpatie. Vien poteriais tautos rūmų nepastatysime. Vien savo menku bruzdėjimu susikursime tik dvasiai nuovargę bergėdziai. Dvasią žaivindami maldoje Visagalio pagalbos gavę, patys paregėsime, kad ne bergėdzios mūsų pastangos. Ateičiai tautos sukrti tėra tikta vienas kelias: darbas ir malda, malda ir darbas.

Jei nepanorėtų mūsų tauta įvertinti tos taisyklės, kokia bus jos ateitis? Tautiškoji puikybė iš pasisekimų laikinių apjakins pasigerėjimu, kuris nebe duos suprasti esamų klaidų ir sustabdys tautos augimą. Ta pati puikybė padarys mums nepakenčiamus kaimynams ir pastumės į neapgalvotus susikirtimus tarp savės ir su kaimynais. Jei grįžtų supagonėjimas Lietuvai su grįš ir pagonybės vaisiai: vadų pavydas ir vaidai, dvasios sustingimas, baili savymeilė, vaikų žudymas, dar negimusių, nesirūpinimas nuolatinės sutartinės palaikymu; o pavilioti iš sveturi atneštųjų vylinių idealų, kaip anuomet disidentai, mūsų tikis bus ir išdavikų.

Ženklus atzīmstančio pagonizmo mes matome naujoje Lietuvoje. Apsaugok, Viešpatie, kad nepasikartotų istorija. Teatsimins Tauta, jos vaidai ir žmonės, kaip buvo per tūkstantį metų. Mes kėlėmies ir kilom, kada kilo krikščioniškos dorybės ir katalikiškasis susipratimas. Mes mažėjom, smukom ir žuvom, kada menkėjo katalikybe ir jos įsakoma dorovė.

Gal buvo kitaip su kitomis tautomis. Lietuvai palaima tik iš katalikų tikėjimo — per amžius.

Br. Turmantas.

L. K. Bendruomenės gyvenimas.

Nepriklausomybės šventė atžvesta Bendruomenės iniciatyva šv. Antano bažnyčioje vas. 18 d. Po iškilnių pamaldų parapijos salėje susirinko apie 200 žmonių. Lijo smarkiai, delto daug norėjusių ateiti negalėjo. Jo Malp. Konsulas Dr. P. Mačiulis gražiai nupasakojo nepriklausomybės įsikūrimą Kun. Bumšo paskaitos mintis paduodame atskirai Br. Turmanto straipsnyje. Vaikučiai iš Villa Bellos, Mooco ir Bom Retiro mokyklų gražiai padėklamavo. Choras pagiedojo gražiai suderintų naujų dainų. Ir užbaigėme šventę Tautos himnu, kurį sugiedojo choras orkestrui pritariant. Sutarta pasveikinti Valstybės prezidentą. — Visiems dalyviams ir prisidėjusiems prie šventės suruošimo, nuširdų ačiū.

Villa Belloj pamaldos bus vasario 25 d. 10 val. ryto. Po pietų 3 val. šaukiamas mokykloje susirinkimas. L. Kat. Bendruomenės Vila Bellos skyriaus įgalotiniams dalyvauti reiki būtina.

Jaunimo komisijos susirinkimas įvyksta šį šeštadienį vas. 24 d. kon. Bumšo bute 7 30 val. vakare.

L. Kat. Bendruomenės valdybos posėdis šaukiamas ateinančią sekmadienį, kovo 4 dieną kun. Bumšo bute 4 val. vakare. Prašomi visi valdybos nariai, ir kas gali iš įgalotinių, posėdy dalyvauti. Yra labai svarbių reikalų aptarti.

Rekolekcijos šv. Antano bažnyčioje prasidės kovo 11 d. per sumą. Jų tvarka bus paskelbta kitame numeryje ir per pirmąjį pamokslą bažnyčioje. Lankiusiems rekolekcijas bus suteiktas šv. Tėvo palaiminimas ir priėmimas šv. Sakramentų — visuotinieji atlaidai.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIF NU IR ĮVAIRENYBIU!

Trupiniai iš visu kraštu.

Vatikanas. Praeitą mėnesį šv. Tėvas pripažino palaimintais Pletų Amerikos kentėtojus Rocco Gonzales de Santa Cruz, Alfonsą Rodriguer, Joną de Castillo. Šitie didvyriai skelbė Kristaus mokslą Brazilijoje, Argentinoje, Paragvajuje ir Urugvajuje. Buvo nužudyti Paragvajuje 15 lapkričio 1628 metais. Visi trys buvo Jėzaus Draugijos vienuoliai.

Ispanijoje, kaip jau žinoma, paskutiniuose rinkimuose katalikai apgalėjo socialistus visiškai: išrinkta į parlamentus 217 katalikų ir tik 58 socialistai. Naujai vyriausybei paėmus valdyti, paliovė bedievių šėlimas, bažnyčių deginimas, kunigų ir vienuolių šaudymas. Senojo raugo likučiai dar pasireiškia šitaip. Daugelyje vietų dar draudžiama skambinti varpais, draudžiamos katalikiškos laidotuvės, procesijos. Panšus varžymai pamažu nyksta.

Prusijoje ministeris Goering parėdė uždaryti visas masonų ložas. Masonai, labai paplitę visame pasaulyje yra organizacija, kurios svarbiausias tikslas ardyti katalikų tikėjimą ir katalikišką tvarką pasaulyje. Matyt, ir vokiečių nacionalistams nepakeičiui su masonais.

Šiaurės Amerikoje 1875 metais buvo katalikų 7 milijonai. 1933 metais jau priskaityta virš 20 milijonų. Gyventojų dabar ten yra 130 milijonai. Sunkta kova ir dideliu darbu katalikybe šiaurės Amerikoje žengia pirmyn.

Prancūzijoje vyriausybė perėmė vieną radio stotį ir sustabdė iš ten skelbtas katalikų konferencijas ir tikybinių muziką. Katalikams ėmus organizuoti protestuoti per spaudą, susirinkimus ir draugijas, vyriausybė buvo priversta atstatyti katalikiškąją propagandą p senovei.

Belgijoje pakrikėtytos dvi dukrės japonų ambasadoriaus Sato. Pas ambasadorius su žmona yra neseniai atsivertę į katalikų tikėjimą. Šv. Tėvas šia proga jiems atsuntė savo specialų palaiminimą.

Brazilijoje praūžė karnavalas. São Paulo daugelis dūkdami kraustėsi iš proto. Bet ne visi. Jaunimas, priklausančias prie Marijonų Kongregacijos kaip tik karnavalo metu atliko uždara rekolekcijas. Jose dalyvavo 331 jaunuolių. Kituose miestuose panašiai. Katalikiškasis jaunimas Brazilijoje, kurio São Paulo mieste organizuoto yra virš 15.000, iš principo nedalyvauja jokiam šokių vakarėlyje. Karnavalo metu negalėjusieji atlikti rekolekcijų, rinkosi vakarais į šv. Sakramento adoracijas. Buvo pilnos bažnyčios.

Tarp mūsų. Moocoje vienas jaunimo būrelis, kuris sakosi esą «ne žydai», bet katalikai, ruošia kavėnioje vasario 18 ir 25 d. «gražius šokių vakarus».

Gavėnioje katalikai gali suruošti tikslai labai negražius šokių vakarus. Katalikai tikrieji niekur taip nedaro. Negerai, vaikučiai, pasitaisykite. Kad žmonės iš jūsų nesijuoktų.

Visi turime būti sėjėjai, ir nusikalstame savo pareigai, kiek kartų nerūpestingai aplenkiamo sielą, nemesdami į ją geros minties ar žaizaus pavyzdžio grūdą.

Nėra liūdnesnio pripažinimo, kaip — esu nenaudingas. Visuomet galime būti naudingi: geras žodelis, šveinumas kuklumas, nuširdi šypsena — tai vis grūdai, kuriuos kiekvieną valandą galime sėti, o kurie atneš nebejotino vaisiaus.

Laimingi tie, kurie yra daugelio apsupti. Yra tai didžiulis laukas, kur dar daugiau gali sėti.

Jaunimo skyrius

Baimė - didžiausia pasisekimo kliūtis.

Baimė tartum naudingos dujos, paplitusios mūsų ore. Jos verčia kūną ir dvasią sunkiai alsuoti ir net užmuša energiją ir augimą.

H. Fletcher.

Kai žmogus nustoja drąsos, kai jis bijo, kad jam blogai seksis, kai jis duodasi neturto šmėklos bauginamas — tai jis pritraukia visa tai, ko bijo, nes visa bloga pirmiausia jo dvasioje pasireiškia. Baimės visur pilna: nėra jai nei šventos vietos nei šventos dienos. Aplink mūsų gyvenamąsias vietas ir kasdieninius darbus slankioja bereikalingos baimės šešėlis. Baimė kenkia žmogaus gyvenimui ir varžo visą žmogų. Ji suskaido kraują, trukdo virškinimą, varžo maitinimą ir silpnina dvasios jėgas; ji žudo viltį ir drąsą, ji naikina savaimingumą ir narsumą.

Dr. Holcomb sako: „Baimė driekiasi raudonu siūlu per visą mūsų gyvenimo audinį — nuo pačios pradžios ligi galo. Mes atsirandame pasaulyje baimės ir rūpesnių atmosferoje, ir mus pagimdžiusi motina jau savaitės ir mėnesius prieš tai yra toje atmosferoje išgyvenusi. Mes blyjom savo tėvų, mokytojų, gydytojų, žaidimo draugų šmėklų, visokių taisyklių, įstatymų ir baudymų. Mūsų jau subrendusių, gyvenimų, tai nuolatiniai rūpesniai, kas yra tik minkštesnė baimės forma. Tada mes blyjom nepasisekimo reikaluose, apsiyylimų ir paklaidų, atvirų ir slapčių priešų, neturto, viešosios nuomonės, nelaimingų atsitikimų, ligų, mirties. Ir taip žmogus yra tartum siundamas žvėris nuo lopio ligi grabo, gaili baimės auka, ir ne tik savo paties, bet ir tos, kuri iš kitų jį pasiekia“.

O kiek daugelis žmonių kamuojasi dėl bet kokio nelaimingo atsitikimo: čia jie bijo, kad kas gatvėje jų nusuvažinėtų ar nusužeistų, čia bijo, kad traukinyje ar laive neištikytų nelaimė ar žemės drebėjimas. Kai kurie žmonės turi kažkokį neaiškų nujautimą, kad atsitiks nelaimė, jie įsivaizduoja, kad jiems būtina turi kas nors nesisekti. Yra vėl tokių, kurie be galo bijo kūno skausmų. Jie gyvena ligos bijodami. Jei persišaldo, tuoj mano, kad apsišigs plaučių uždegimu; jei perklije ima kiek peršti, tuoj mano, kad apsišigs angina ar votis išsikels; jei širdis kiek smarkiau pradeda plakti, tuoj mano, kad gaus širdies ligą ir t. t. Tuo būdu jie patys nuodijs savo gyvenimą. Jie neturi nė vienos laimingos valandos gyvenime, jie į gyvenimą žiūri, kaip į kokią sunkią naštą.

Nuolatinė baimė trumpina gyvenimą, pakenkdamas visiems kūno organams! Nervingi ir visokius įspūdziams per jautrus žmonės yra ir nevysiai sveiki. Jie įsivaizdavimu viską padidina, jiems viskas atrodo blogiausioje būklėje. Jūs pukiui apibūdina šie Šilerio žodžiai: „Jau seniai regėjau dvasioje plačiais žingsniais baisos šmėklą ateinant“. Kiekvienas baiminantis žodis, kiekviena jam teikiama baimė, baimę pažadintas vaizdas veikia jį kaip kokia votis ir kankina visą gyvenimą. Labai negerai elgiasi tos motinos, kurios jautriom vaiko sielom įskiepija kokį nors baimę sukeltantį vaizdą, nes tokie įspūdziai auga kartu su metais. Vaikas, kuriam baimė nekuomet nebuvo primesta, nežinotų, kas yra baimė. Dievas nenorėjo, kad mūsų visą gyvenimą lydėtų kokia nors bereikalinga baimė. Tai daugiausia

yra mūsų vaizduotės prasimanymas, mūsų minčių ir pasielgimų padarinyas. Yra atsitikimų, kad kareiviai mirdavo, būdavo įsitikinę esą mirtinai sužeisti, kai kulka vos mėson būdavo įlindusi. Yra plačiai žinomas atsitikimas, kad žmogus patenka koja į geležinkelio bėgius taip, kad negali jos ištraukti ir mato ateinantį traukinį, neturėdamas vilties išsigelbėti. Mirties baimė pagamina tokius smarkius nuodus jo kraujyje, kad jis dažniausiai miršta anksčiau, negu traukinys jį paliečia.

Neturėti baimės — svarbiausia pasisekimo sąlyga. Užėjus baimės įsivylimui ar vaizdui, reikia pripildyti savo dvasią drąsa, viltimi ir pasitikėjimu savimi. Reikia vengti bijoti tokių dalykų, kurie neatsitiko ir greičiausiai neatsitiks. Baimė visuomet yra silpnybės ženklas. Napoleonas lankė marmur sergančius ligonius ir nebijojo ranka prisiliesti kai kurių iš jų. „Kas nebijo, tas ir marą nugalės“, — sakė jis.

A. Valašinas.

DĖMESI!

«Vilties» S-gos Mokos skyrius š. m. vasario 4, 11, 18 ir 25 d. rengia gražius šokių

VAKARUS

savo salėje, rua Dias Leme, 53 (Mokoje). Vakarų pradžia 7 val. v. pabaiga 12 val. nak.

Griež stygų orkestras.

Valdyba.

CHAIKA MŪSU GALYBĖ.

Tėviškėj.

Bronius Kondratas

Ten tėviškė mano sena, samonota, kur vasara juokias po žydras lankas, kur rytą sesutės dainom sutinka, o vakarą liūdno užlaužia [rankas.

Ten saulė paskęsta už mėlyno šilo, saulėlydžiai dega pernakt danguje, ten sesės su broliais per vakarus rymo ir supina širdis [liūdnoj dainoje.

Ten motina laukia sūnaus, nesulaukia — artojas iš lauko sugriž [ta nakčia...

Vai lėkčiau, vai skrisčiau pas mylimą sesę pažvelgt į liūdno [jos akis nors vogčia.

Priskinčiau svaiginančią puokštę jazminų, armonika verktų už klono liūdno — ir svaigti ir degti jaunystėj, kaip melfėj, laimingas [galėtum per nakti tenai...

Sesute, sesute, kam sužeidei širdį, tą vakarą širdį kam sužeidei, [kam?

Saulėlydžiams gęstant prie tylinčio šilo nereiktų po beržu verkt [smuiku jaunam...

Nereiktų ilgėtis pavasario kito — gal grįš, gal sugrįš vėl laimuzė ana — dabar gi, pavasarui juodbėriu lekiant, nors šypsi lipos, [širdy aimana.

Gal teks skustis Tautų Sąjungai

Iš atitinkamų sluoksnių patyrėm, kad mūsų vyriausybė kreipsis į Tautų Sąjungą su skundu prieš Vokietiją, kuri sauvaiškai trukdo Lietuvos tranzitą per Vokietiją, tuo aiškiai laužydama tarptautines sutartis ir pasižadėjimus.

“LIETUVIS BRAZILIJOS” — GYVENIMO VEIDRODIS.

Iš skruzdžių gyvenimo.

(taša)

Bet, iš kitos pusės, yra labai plačiai išsivysčiusių „skruzdėlių valstybių“, organizuotų gilaus ir sudėtingo darbo pasiskirstymo pagrindu. Tokio se „valstybėse“ gyvena kartais šimtai tūkstančių, milijonai ir net milijardai skruzdėlių!

Nors tarp atskirų skruzdėlių rūšių yra nemaža skirtingumų, bet yra ir bendrų jų gyvenimo pažymų. Pirmiausia, tai „luominis“ skruzdėlių pasiskirstymas, būtent: į patinus, pateses ir darbininkes, kurios sudaro didžiausią skruzdėlių gyventojų dalį. Karalienių, arba motinų skaičius pas skruzdėles nėra aprubežiuotas viena, kaip pas bites; jų gali būti 5 — 10, o dideliuose skruzdėlynuose net 50 — 60. Patinai skruzdėlyne būna labai trumpą laiką; apvaisinę motiną, jie ant visados apleidžia savo gimtąjį lizdą.

Svarbiausieji darbai skruzdėlyne tenka atlikti darbininkėms — skruzdėlėms: jos stato ir tvarko lizdus, rūpinasi maistu, saugoja skruzdėlynus nuo užpuolimų, prižiūri motinas ir kita. Juo skruzdėlių valstybė geriau ir plačiau organizuota, juo daugiau darbininkės skruzdėlės turi pareigų, ir tos pareigos yra griežtai pasiskirstytos. Sakysime, vienos skruzdėlės neša maistą, kitos eina sargybos pareigas ir t. t. Mokslininkai gamtininkai skruzdėlių specialybę — skruzdėles statybininkes, intendantes, karveivius slaugytojas atskiria iš jų didumo ir išorinės išvaizdos.

Skruzdėlės jau iš senų laikų yra darbštumo simbolis ir, reikia pasakyti, visai užtarnauti. Visą dieną, nuo an-

kstyvo ryto iki vėlaus vakaro, jos ant kojų ir išsisi vos keletą valandų. Tik prisiziūrėkime skruzdėlėms. Čia eina sparti statyba, ten ruošia ir valymas. Kitoje vietoje vėl kiaušinėlių pernešimas iš žemesniųjų skruzdėlyno urvų į aukštesnius ir t. t. Kur tik nepažvelgsi, visur darbas, darbas ir darbas! Ir negalima pasakyti, kad skruzdėlių darbas būtų be sistemos, betvarkos. Ne, šimtai ir tūkstančiai skruzdėlių dirba sutartinai visos savo „valstybės“ naudai. Šiuo atžvilgiu skruzdėlės geriausias pavzrdys žmogui. Kai kada visos skruzdėlės susirinka į vieną vietą ir suruošia lyg kokį „tautos susirinkimą“. Šis reiškinys mokslininkų toll gražu dar nėra išaiškintas. Tokiuose susirinkimuose skruzdėlės stovi ramiai, susiglaudusios galvutėmis tik iš lėto judindamos savo ūselius ir pilvelį. Kartais tokie susirinkimai būna apsupti vora skruzdėlių — kareivių, kurios, atsukusios galvutes kiton pusėn, daboja, kad susirinkimo eigą nesukliudytų koks nelauktas svečias. Amerikietė A. Fild, žinoma skruzdėlių tyrinėtoja, pastebėjo, kad tokie susirinkimai kartais tęsiasi ištisas valandas.

Įvairių skruzdėlių gyvenimo skirtingumas ypatinai ryškus lizdų — skruzdėlyno statyboje. Yra skruzdėlių, kurios pasidaro sau lizdus žemėje arba medyje, išsirausdamos paprastos urvus — landynes. Bet yra tokių prityrusių skruzdėlių — statybininkių, kurios iš įvairių augalų dalių pastato lizdus, kartais metro aukštumo. Kitos skruzdėlės daro didelius lizdus, kurie kabo medžių šakose ir t. t. Tačiau yra ir tokių skruzdėlių, kurios neveda sėslių gyvenimą, o, panašiai kaip čigo-

nai, klajoja iš vienos vietos į kitą, nedarydamos jokių lizdų. Tokių skruzdėlių — klajūnų yra Indijoje, Afrikoje ir Amerikoje, kur jos dažnai sudaro rimtą pavojų žmonėms ir gyvuliams. Dideliais pulkais, išrikiavusios po 6 — 10 į eilę, šios skruzdėlės traukia per miškus ir laukus ir atkakliai puola viską, ką tik sutinka. Nei vienas gyvulys ar žvėris, nei didelis nei mažas, negali išsigelbėti nuo jų užpuolimo. Afrikos tyrause kartą šios skruzdėlės užkandžio o ir suėdė didelį leopardą. Jos užpuola kartais ir žmonių gyvenamas vietas; tada fermeriai nustoja didelės savo gyvulių, ypač paukėčių, dalies. Sukandžiotam šių skruzdėlių esanti sunkiausia mirtis. Bet šios skruzdėlės turi ir gerų ypatybių: varlės, rupūžės, driežai ir kiti vabzdžių naikintojai neišnaikina tiek kenkėjų, kaip šitie, rodos, taip baisūs vabalėliai. Brazilijoje yra skruzdėlių rūšis, kuri savo lizduose veda savotišką ūkį ir pasigamina sau maisto, nelygi nant kokuose soduose ar daržuose. Be to, šios rūšies skruzdėlė užsiima ir „gyvulininkyste“. Jų „gyvuliai“ — tai maži vabaiai, laikomi skruzdėlynuose ir gerai maitinami. Iš tų vabalų skruzdėlės taip pat gauna maistą.

Daug dar galima būtų papasakoti apie šių mažų, nuostabių Dievo sutvėrimų gyvenimo ypatybes, bet tam reiktų parašyti ištisą tomą.

Nuostabūs augalai.

Kaip yra gyvulių keistuolių, taip yra ir nuostabių augalų, kurie skiriasi nuo įprastų rūšių savo nepaprasta išvaizda ir gyvenimo būdu.

Karštosios Pietų Amerikos Anazo-

nės upės srities vietose, ramiuose vandenyse auga milžiniška vandeninė lelija, mokslininkų vadinama Victorija regija. Jos lapai plaukioja ant vandens paviršiaus ir yra labai dideli — jų skersinis gali siekti daugiau kaip dviejų metrų. Lapai yra apvalūs, su aukštai užrištais kraštais. Lapo apatinė pusė yra šviesiai raudona, o viršutinė — šviesiai žalia. Lapas yra tiek stiprus, kad gali išlaikyti nedidelį vaiką. Taip pat nepaprastai gražus yra jos žiedas. Vandeninė lelija yra laikoma viena gražiausių gėlių. Ir botanikos sodai stengiasi ją užsiauginti. Yra ji ir Kauno botanikos sode. Savo tėvyneį, Pietų Amerikoje, ji dabar gana retai sutinkama ir tai tik sunkiai prieinamose vietose.

Australijoje auga kelios rūšys medžių, kuriuos vadinama žoliniais medžiais. Žoliniai medžiai yra keisti augalai. Jie turi liemenį, kaip ir visi medžiai, bet vietoj šakų ir lapų kyšo tik ilgi, lyg sausos žolės, pundeliai. Žoliniai medžiai yra 2 — 3 metrų aukštumo. Kol europiečiai neapsiparato su šiais medžiais, tai labai dažnai taunsoj laikydavo juos ldukiniais Australijos žmonėmis ir net šaudydavo į juos, kol nepastebėdavo. Dėl to australiečiai vadinama angliškai „black boy“, kas reiškia „juoda žmogus“. Kita žolinių medžių rūšis beveik neturi matomo kamieno, kurs yra paslėptas žemėj, o paviršiuį kyšo tik žolių pėdeliai. Žoliniai medžiai yra naudingi augalai: jų žolė yra geras pašaras gyvuliams, o iš kaimienų yra varomai brangūs degutai, vartojami lekui, miltui ir kitiems dalykams pagaminti.

Sumatros saloj yra randamas augalas, vadinamas raflezija, kurio žiedas yra didžiausias už visus lig šiol žinomų augalų žiedus. (b. d.)

(Tęsynis iš 3 pusl.)

- 20. Perù Konsulas — p. M. T. Serra — (asmeniškai).
- 21. Lenkijos Konsulato Agentas — p. Alexander Matuszewski — (telegrama).
- 22. Portugalijos Konsulas — Dr. José Luiz Archer — (asmeniškai).
- 23. Švedijos Konsulas — Comm. Gustaf Stal — (asmeniškai ir telegrama).
- 24. Šveicarijos Generalinis Konsulas — p. Achilles Isella — (asmeniškai).
- 25. Čekoslovakijos Konsulas — p. Rudolf Rezny — (asmeniškai ir telegrama).
- 26. Francijos Konsulas — p. Jacques Pingaud — (raštu).
- 27. Urugvajaus Konsulas — p. Alvaro Giuliot Munoz — (telegrama).
- 28. Anglijos Konsulas — p. Arthur G. Ponsonby — (asmeniškai).
- 29. p. Finn, B. Arnesen — (tel.).
- 30. Dr. Dalmo Pinto Ribas, iš Darbo Departamento (telegrama).
- 31. p. Francisco Canger — (asmeniškai).
- 32. P. Joaquim Carlos Nobre — Radio Sociedade Record (asmeniškai).
- 33. «Diario da Noite» atstovas — (asmeniškai).
- 34. Prefekto atstovas — (asmeniškai).
- 35. «Secretaria de Viação» atstovas — (asmeniškai).
- 36. Interventorio atstovas — (asmeniškai).
- 37. «Secretaria de Fazenda» atstovas — (asmeniškai).
- 38. «Secretaria da Justiça» atstovas — (asmeniškai).
- 39. Policijos Chefo atstovas — (asmeniškai).
- 40. «Comandante Geral da Força Publica» atstovas — (asmeniškai).
- 41. Kun. Br. Bumša — (asmen.).
- 42. «Secretaria da Saude Publica» atstovas — (asmeniškai).
- 43. Dr. Carlos Brunetti (asmeniškai) Gavo D. L. K. Gedimino III l.
- 44. Dr. Biagio Gravina (asmeniškai) Gavo D. L. K. Gedimino IV l.
- 45. Dr. Gennaro Malzoni (asmeniškai) Gavo D. L. K. Gedimino III l.
- 46. Dr. Silverio Carpinelli (asmeniškai) Gavo D. L. K. Gedimino IV l.
- 47. Dr. Ugo Rosa (asmeniškai) Gavo D. L. K. Gedimino III l.
- 48. p. Leo Vaz (asmeniškai) Gavo D. L. K. Gedimino IV l.
- 49. A. Laurenço Jorge (asmeniškai)

- 50. Fr. De Vivo — Gedimino III.
- 51. Dra. Vicentina Spina (asmen.).
- 52. Plé Concetta Caruso — (telegrama).
- 53. p. Inž. V. Vagneris — (tel.).
- 54. p. L. Šišla — (telegrama).
- 55. p. Roberto Attonell (asmeniškai).
- 56. Dr. Bonaventura Gravina (asmeniškai).
- 57. Dr. Ennio Amadei (asmen.).
- 58. Dr. Pedro Ruffinetti (asmen.).
- 59. Dr. Paolone (asmeniškai).

Kas norite turėti

atnaujiniai savo giminių, arba savo paties portretą, kreipkitės į F. Ralicko ir K. Bratkausko portretų papildinimų ateliją. Darome papildinimus iš mažųjų ir senų fotografijų pigiomis kainomis, butent: 30 centimetrų pločio ir 40 centimetrų ilgio nuo 25\$, keturkampiai rėmai su stiklu. Taip pat darome apvalius, gaubtais stiklais, luksusiniams ir kitokiems rėmams, spalvotus, visokio didžio žemomis kainomis. Prašome atsilankyti pažiūrėti mūsų darbus (kad ir be užsakymų).

Rua Victoria, 32

(prie pat Luz stoties) S. Paulo. Atidaria kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro, sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. vakaro.

LIETUVOJE

Lenkai pranašauja Schreiberio atsisatydimą

Lenkų spaudos pranešimu, didviečiai esą nepatenkinti dabartinio Klaipėdos direktorijos pirmininko dr. Schreiberio veikimu ir dėl to jis žadės artimiausiu laiku atsistatydinti.

Nederliaus paskola — kultūrai

Kaip žinoma, siaučiant 1929 m. siaurės Lietuvoje nederliui, daug ūkininkų nukentėjo taip, kad be valstybės paramos negalėjo išiversti. Tokiems ūkininkams buvo išduota paskola grūdais per 14.613.000 lt. Šią paskolą ūkininkai turi grąžinti 1933—1935 m. Ministerių Kabinetas nutarė, jog visa grąžinta paskola bus sunaudota pradžios mokyklų statybos reikalams. Iš grąžintos paskolos bus duota savivaldybų mokyklų statybai ir kita pusė švietimo ministerijai — valdžios mokykloms statyti.

Daug sakantis faktas

Kaip skaudžiai palietė valstybės įždą pašto ženklų aferą, galima spręsti iš sekančio nepaprasto fakto: Mus informuoja, kad nuo to laiko, kai buvo iškelta aikštėn pašto ženklų aferos byla, pajamos už pašto ženklų pardavimą padidėjo iki 18%, nežiūrint į tai, jog paštų operacijos, ryšium su krizė, nerodo didėjimo tendencijos.

Dariaus ir Girėno paminklui jau yra 100.000 litų

«Sekmadienis» patyrė, kad iki šiai dienai Lietuvos Aero Klubas surinko apie 100.000 litų Dariaus ir Girėno paminklų statybai. Aero klubas susirinko specialiam posėdžiui, kad įsprendžėtų ar turime sumų pakanka paminklui, ar reikia tęsti toliau aukų rinkimą.

Kartu bus apsvaistytas ir vietos paminklui pasirinkimo klausimas. Yra du variantai, būtent: statyti paminklą Aleksote arba Vienybės aikštėje, Daukanto ir Duonelaičių gatvių susikirtime.

Plačiai rams naują transatlantinį skridimą

Amerikos lietuvių transatlantinio skridimo sąjungos pirmininkas p. Kantanas prasiuntė Aero klubui raštą, kuriame pranešė, kad antras skridimas per Atlantą tikrai organizuojamas ir kad tą žygį atliks lakūnas Janušauskas.

Mes patyrėm, kad naują skridimą medžiaginiai nutarė paremti Aero klubas ir visa eilė stambių ekonominių

organizacijų, kaip „Pienocentras“, „Maistas“, o taip pat ir Kauno miesto savivaldybė.

Užsienio k. pitalas keliauja į Lietuvą

Viena stambi belgų finansinė firma pasiūlė susisiekimo ministerijai savo finansinį kreditą kelių statybai Lietuvoje. Taip pat švedų kapitalistai pareiškė noro statyti Lietuvoje tekstilės fabriką baltinių medžiagai gaminti.

Dėl prekybos mokyklos Klaipėdoje

Jau įteiktas Ministerių Kabinetai įstatymo projektas steigti Klaipėdoje aukštąją prekybos mokyklą.

Kaunas gali likti be susisiekimo

Kauno miesto autobusų susisiekimo tarnautojai įteikė Amerikos lietuvių akcinei bendrovei memorandumą su visa eile reikalavimų, pabrėždami, kad jei jų reikalavimai nebus patenkinti, ta žada sustreikoti.

Del daiktų su a. s. Dariaus ir Girėno atvaizdais ir del aukų rinkimo.

L. Aero klubas skelbia, kad pagal suteiktus jam didvyrių giminių įgaliojimus, jis atėjo, kad paleidžiamai į apyvartą didvyrių atvaizdus, užrašai ir patys daiktai būtų tinkamai atlikti neprofanuotų visiems namų brangių vardu. Klubas sutartinis išsidera kiek galima didesnį jo kontroliuojamų precontą Dariaus ir Girėno fondui. Paleidžiamai į apyvartą daiktai pažymimi fondo antspaudais ir štapais su nurodytomis kainomis. Platintojai turi įgaliojimus. Daiktų pardavėjai, agentai, nėra įgalioti ir neturi teisės imti aukštesnes kainas arba priimti aukas.

Didelė rinkliava varguomenei.

Neseniai susiorganizavusi Kaune Žmogaus Globos Draugija energingai ėmėsi darbo. Draugijos centras Kaune sausio 21 d. suorganizavo rinkliavą dėžutėmis. Surinkta 2,200 litų. Sausio 22, 23 ir 24 dienomis buvo renkama. (Tęsynis 8 pusl.)

A. MAJUS.

(tąsa 68)

- Chapelėte, m. skrybelaitė.
- Chapim, m. moteriški utakai; kurbės, šliurės; pačiuozos, ledžingos.
- Chapinhar, v. talsakuoti, taškyti; šmirktė, purkšti.
- Chapitel, chapitėu, m. capitel.
- Chapotar, v. nukapati, nupiaustyti nugenėti.
- Charara, f. skiemenų uždavinys, šarada.
- Charamelia, f. pučiamasis vamzdis skūditis.
- Charco, m. klanas, bala liūgas.
- Charlá, f. plepalai, tusčia kalba.
- Charlar, v. plepėti niekus pliaupiti.
- Charladór, m. plepis, plepėtojas.
- Charlatanear, v. klatingai įkalbinėti; apgaudinėti; būti šundaktariu, «šundaktarianti».
- Charlataneria, f. apgaulė, šarla taniskumas.
- Charlatào, m. rėksnys prekų siūlytojas; apgavikas; šarlatanai; šundaktaris.
- Charneca, f. šilas; dykuma; snūlynas.
- Charneira, f. šarnieras, lankstomas sujungimas (skriestuvo).
- Charola, f. neštuvai (paveikslams procesijoj); kabeklis, gembė; lūdinė, niša.
- Charpa, f. juosta; diržas; juosiamieji šarvai.
- Charque, m. sūdyta ir saulėj džiovinta mėsa (Brazilijoj).
- Charqueada, f. skerdykla ir mė-

- sos džiovykla.
- Charquear, mėsa sūdyti ir saulėj džiovinti.
- Charro, adj. praščiokiškas; nešvankus; apykvailis.
- Charrua, f. plūgas; žagr.
- Charutaria, f. cigarų dirbtuvė (parduotuvė).
- Charuto, m. cigaras.
- Chasco, m. pasityčiojimas, pajuokimas; pajuoka, pašaipas.
- Chasquedo, adj. išjuoktas; išniekintas.
- Chasquear, v. tyčiotis, juoktis; išjuokti.
- Chato, adj. plokščias; lėkštas.
- Chavão, m. didelis raktas; pyragaičiams kepti forma; nuvalkiota formulė.
- Chavascal, m. nederlinga žemė; nederlius.
- Chave, f. raktas; — de parafuso, rinktės atsukamas raktas; — mestra, svarbiausias raktas; — falsa, dirbtinis, netikras raktas; malho de — s, raktų punda; estar à —, estar debaixo de —, būti užrakintas (kalėjime).
- Chaveiro, m. raktininkas; durinlnkas.
- Chavelha, f. šerdesnikas, kaitis; volė.
- Chavelho, m. ragai (jaučio, avino).
- Chavena, f. puodukas, puodėis.
- Chaveta, f. kaitis; vežimo stabdys; raktas.
- Cefe, m. šefas; viršininkas; pricipalas
- Chegada, f. atėjimas; atvykimas.
- Chegadiço, adj. nelaktai, netikė-

- tai atvykęs.
- Chegado, adj. artimas, netolimas; gretimas; parente —, artima giuinė.
- Chegamento, m. artėjimas; atvykimas.
- Chegar, v. atvykti, ateiti; prisitartin ti; vesti, vadovauti; verst; — a arba — em, atvykti į, pasiekti, atsiekti (atė — ligi); — ás mãos, nverti, paimti pagauti; se, susitrinti, susieiti.
- Chelia, f. potvynis; pilnatis; pilnumas; fig. daugybė.
- Chelio, adj. pilnas; pripildytas; pertekęs; — d'annos, pagyvenęs, senyvas; em —, visiškai, tiesiai, stačiai, įakis estar —, būti pertekęs, turtingas; homem —, pilnas, nutukęs žmogus.
- Chelirar v. uosti; kvėpėti.
- Chelro, m. kvapas; kvapsnys.
- Chelros, adj. kvapus; kvapsningas kvėpias.
- Chelimo, m. šilingas, s' atikas.
- Chequė, m. čekis; vekselis; (pinigų) mokėjimo nurodymas.
- Cherne, m. paltos rūšis.
- Cherubim, m. kerubinas (angelas).
- Chiadã, f. riksmas, klepsys, triukšmas; girgždėjimas; braškėjimas; kvakšėjimas.
- Ciãdo, adj. piktas; nelabas; gudrus; klatingas.
- Chiadór, m. rėksnys; triukšmadaris
- Chiar, v. rėkti; girgždėti; braškėti; šniokšti; cypiti, pypti.
- Chiança, f. gyrimasis; gyrius.
- Chibante, m. pagyrūnas; pagyrų puodas.
- Chibantear, v. girtis; didžiutis.

- Chibata, f. rykštelė; virbelis; karklas.
- Chibo, m. ožiukas, ožkytelis; aviniukas.
- Chicana, f. ginčai; vargas del riekniekio.
- Chicanear, v. varginti, neduoti ramumo; pykinti; persekioti.
- Chicara, f. puodelis, puodukas.
- Chicharro, m. žirnių rūšis.
- Chicharro, m. smailaitėvis; ilgaliežuvis.
- Chichelo, m. senas pusbatis.
- Chicória, f. ciborija.
- Chicot(e)ar, v. kapoti; čaižyti, plakti.
- Chicote, m. botagas; rykštė; virvagalis.
- Chifarote, f. špada; kalavijas.
- Chifra, f. grandyklė; drožtuvas.
- Chifrar, v. grandyti; skusti; kaiti; dožti.
- Chifre, m. ragai.
- Chilrada, f. čiulbėjimas, čiauskėjimas.
- Chilrar, v. čiulbėti, čiauskėti.
- Chilro, m. čiubėsys, čiauskėsys.
- Chim, adj. kiniškas; s. kinietis, kinietė.
- Chimarrão, m. Brazilijka arbata.
- Chimera, f. chimera; n-būtas daiktas; svajonė; įsivaizdavimas.
- Chimérico, adj. įsivaizdotas; įsivaizduotas.
- Chimica, f. chemija (mokslas apie pagrindinius gamtos elementus ir jų jungimąsi).

(b. d.)

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. aP. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.
Sėkmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių
Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

„LIET. BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
- 5) Dariono krautuvėje S. Annoje,
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra

99a. pas atskirus
patintojus visuose miesto rajonuose ir
„Liet. Braz.“ redakcijoje visomis die
nomis.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	2\$300
Prancūzų frankas	---	\$720
Vok. markė	---	4\$410
Ital. lira	---	\$980
Doleris	---	12\$420
Uragvajaus pezas	---	7\$000
Argentinijos pezas	---	4\$300
Anglų syaras	---	60\$235
Lenkų	---	1\$920

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO.“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srityje. Specialybė padidi-
nime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus fotografijų
reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
São Paulo.

BROLI-LIETUVI!

Neužmiršk, kad jau laikas atnau-
jinti „LIETUVIS BRAZILIJOS“ prenu-
meratą 1934 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi ge-
riausio savo draugo ir patarėjo.

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mo-
tyklą su 25 u m. praktika ligoninėse ir
klynkose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje
ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių,
odos, lyties (venerinių), nervų, širdies,
džiūvos, mažakraujystės ir kitų ligų.

Kalba Lietuviškai, Rusiškai, Len-
kiškai, Vokiškai ir Portugališkai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

Moterų Gydytojas DR. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buęs 51/2 metų asistentu moterų klynikoje Berlyno ir Frankfurt | Rentgeno institutas
p/M. universitetuose ir vadovaujančiu gydytoju 2° operacinio | Diatermia Ultravio-
skyriaus moterų klynikos ir gimdymo namu „Cecilienhaus“ Berlyne | letiniai spinduliai.

PRIĖMIMAS: Rua Barão de Itapitinga 18, kamb. 914 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus
trečiadienius) vakare 3 — 5,30 kas diena.
Telefonas 4-7337, šaukiamas nakčia 7-3789.

200 BENDRADARBIŲ

rašė «ŽIDINIUI» devynerių metų bėgy-
je, gvildindami aktualiausias lietuvių
kultūros reikalus, supažindindami u
naujausiais literatūros, meno, mokslo,
pedagogikos, filosofijos ir kit. sričių lai-
mėjimais užsieny, tiekdami naujausius
savo kūrybos, įvertindami kultūrinio
mastu reikšmingus mūsų gyvenimo įvai-
rius teigiamus ir neigiamus reiškinius,
vertindami naujausias savas ir svetimo
mis kalbomis knygas ir t. t.

Jau laikas ir Brazilijos lietu-
viams inteligentams užsakyti ta
literatūros, mokslc. visuomenės ir
akademiškojo gyvenimo mėnesinį
ilustruota žurnalą 1934 metams.

Prenumeratos kaina: metams 4s lt.
pusmečiui 25 lt.

ADR. «ŽIDINYS», KAUNAS, LAISVĖS
Al. 3.

Geriausia dovana

Namiškiams, giminėms, draugams
ar pažįstamiems Lietuvoje — išrašyti
jiems vienintelį Brazilijos lietuvių
nepartinį, didžiausį ir pigiausį lai-
kraštį «Lietuvis Brazilijoje».

Jei nori, kad tavo giminės, drau-
gai ar pažįstami plačiai žinotų apie Bra-
zilijos lietuvių gyvenimą, tai nieke ne
laukdamas išrašyk jiems «Lietuvis
Brazilijoje».

Jo kaina metams: į Lietuvą 20\$000
pusei metų 10\$000. Argentinon ir į ki-
tus Amerikos kraštus 15\$000, pusei
metų 8\$000.

Pinigus siųsti: «Lietuvis Brazil.»
Caixa postal 1764.
São Paulo.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio
universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nēr-
vų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA
37 a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Jau penki metai,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolmoje provincijoje gyvenan-
čius fazendų darbininkus prijauciančius lietuvių. Per penkis metus
savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviš-
kos kolonijos reikalų gynime.

Įzengdamas į 6- sius metus «Lietuvis Brazilijoje» žada ir gi savo
skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio
kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl?
Todėl, kad «Liet. Brazilijoje» yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis,
lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje ka-
tuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po
1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 10\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

Brangus Tautiečiai.

Idomu juk žinoti, kas darosi Jūsų paliktoje Tėvynėje Lietu-
voje. Geriausiai čia jums pasitarnaus didelis ir gražiausias Lietu-
voje savaitraštis

„ŠALTINIS“

„ŠALTINIS“, visų mėgiamas ir branginamas, eina nuo 1906
metų.

„ŠALTINIS“ ir Jus lankydamas per ištisus metus, nuolat
skelbs Jums Jūsų brolių lietuvių rūpesčius ir jų reikalus. Jis bus
Jums tikras tarpininkas ir malonus laukiamas svečias.

„ŠALTINIS“ šiais negerovės metais yra visiems labiausiai
prieinamas, nes metams kaštuoja tik \$2 (12 litų).

„ŠALTINIS“ užsisakyti niekad nevēlu, nes jo prenumeratos
metai pradeda nuo Jūsų užsisakymo dienos.

Adresas: „Saltinis“ Marijampole Lithuania.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos
ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LaDeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 anDar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukite.

ZURNALAS „MŪSU VILNIUS“ 1934 metams duoda tai ko
ligi šiol dar nei vienas laikraštis nėra davęs, ko visa Lietuva
senai laukia.

Kiekvienas metinis «MŪSU VILNIAUS» prenumeratorius, su-
mokėjęs 5 litus, gaus ne tik žurnalą per visus metus, bet ir gražų
dideį Vilniaus miesto ir krašto vaizdų albumą, kuris atskirai perkant kaštuos 10 litų.

Vadinas «MŪSU VILNIUS» nemokamai ir dar sutaupys 5 litus
visi tie, kurie pirkę vėliau albumą rinkoje.

«MŪSU VILNIUS» skelbdamas Vilniaus laisvę ir nešdamas
plačiausių žinių iš Okupuotų Kraštų eina VII metus. Tai vienintelis
tos rūšies žurnalas, gausiai iliustruotas, burią visus Lietuvos plie-
čius ir užsieniūs gyvenančius lietuvius po bendrą Vilniaus vėliava.

NELAUKITE, rašykite ir piniūnus siuskite šiuo adresu:

Kaunas, Duonelaičio gt. 9-A „MUSU VILNIUS“.

UZ APMOKAMUS SKELBIMUS

REDAKCIJA NEATSAKO.

VILLA ZELINA

Nuosavybė CLAUDIO MONTEIRO SOARES

Naujas pardavimo planas išsimokėjimui, sklypų su pastatytais namais. Sumažinti įnašai ir pratęstas išsimokėjimo laikas.

Namai statomi iš geriausios rūšies medžiagos, plytos dedamos ant žvyro ir kalkių. Langai su venezijanomis, elektros šviesa, tinkuotos lubos, geriausi dažai. Virė minėtuose sklypuose įrengti šuliniai vandeniui ir kanalizacijai. Sklypas aptvertas. Aplink namą išleista žolė ir t. t. ir t. t.

Informacijos: P-ça Antonio Prado, 3 sob. nuo 2 iki 5 val. vak. Sekmadieniais ir šventadieniais: Avenida Zellina, 33 pas K. KORKIŠKO. Pabaigoj Bondės 32 (Villa Prudente).

Namas su 300 kv. m. sklypu, vienu kambariu, virtuve, veranda ir W. C. 80\$000 i mėnesi.

Namas su 300 kv. m. sklypu, 2 kambariais, ir virtuve, vernda ir W. C. 90\$000 i mėnesi.

Namas su 300 kv. m. sklypu, 3 kambariais, virtuve, veranda ir W. C. 100\$000 i mėnesi.

bai daug sužeistųjų, tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės.

Austrijos vyriausybė uždraudė mėnesiui laiko pardavinėti vokiškus laikraščius visoje Austrijos teritorijoje.

Ubagų raudos.

Jeigu ubagas kreipiasi į tokį pat ubagą kokios išmaldos, visados guona atsakymą: — mano durys valkatoms uždarytos. Ir tai visai natūralu, — ubagas negali nieko duoti, ir neturi pilietiškos dramos pasisakyti taip pat esąs ubagas.

Tos rūšies ubagišką tragikomediją parašė du mūsų visuomenei pažįstami ubagai K. Vaičys ir A. Dutkus pareištame „L. A. B.“ numery. Katilas puodą „vanoja“, bet abu tokiu labu.

Kai A. Dutkus valgė konsulato buterbrodus, koks tada darumas buvo São Paulo lietuvių kolonijoje, bet kai p. konsulas A. Dutkų už tinginiavimą išvarė, tada viskas „pairo“. A. Dutkus, tingėdamas ir toliau garbingai duoną pelnytis, perėjo ant „socialistiško“ Uckaus buterbrodo ir pradėjo šunpolitikuoti.

Štai kitas tipas, „filosofas, 5 orig. poezijos tomų autorius, komedijantas“ K. Vaičys, pasijutęs „nuskriaustas“ kreipėsi į drangą A. Dutkų užtarymą, o tas jį valkata išvadino. Ir visai natūralu, nes tokia ubagų etika.

Jei poetas, ar filozofas savo poezija ar filozofija nebegali duonos pelnyti tai dar nereiškia, kad jis turi teisą ubagauti, kaip tas „Vaičys“ daro, nes dar lieka daugybė kilių orų, pelningesnių ir lengvesnių darbų, pav. vyžas pinti ir lopyti. Taip pat negražu pykti, kad ir šis konsulas, kad jis išsyk išmaldos nedavė. Bet jau išvisa nedera į ubagą kreiptis išmaldos ir paskiau abiem iš sąvęs tyčiotis rašant tokias nelemtas komedijas.

Varvolis

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti. Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas.

Rua Duque de Caxias 6-A (prie Sorocabano stoties)

PASAULYJ

TRAGINGAI MIRĖ BELGIJOS KARALIUS ALBERTAS I.

Iš Belgijos pranešama, kad vasario 18 d. tragingai mirė Belgijos karalius Albertas I. Vasario 17 d. karalius Albertas su savo tarnu išvyko automobiliu į kalmus pasivaikšioti, kur palikęs savo tarną prie automobiliaus, pats nuėjo į kalmus „Marche les Dames“. Jam ilgai negrįžtant buvo pradėta jo ieškoti. Karalius Albertas buvo rastas vienoje pakalnėje, nukritęs nuo uolos ir negyvai užsimušęs. Jis buvo rastas apie 2 valandą naktį ir nugabentas į Brukselį.

Ši skaudi žinia, žaibo greitumu aplėkė visą pasaulį. Belgijos karalius buvo labai mylimas ir gerbiamas, netik Belgijoje, bet ir užsienio. Viso pasaulio valstybės pasifuntė savo užuojautos Belgijoje.

karaliaus Alberto laiduotuvės atvyko Bulgarijos karalius, Anglijos ir Italijos sostų įpėdiniai, Prancūzijos prezidentas ir daugybė kitų žymių pasaulio politikų ir visuomenės atstovų. Iš Prancūzijos į Belgiją paskirta daug specialių traukinių, kurias vyko daugybė žmonių į Belgijos karaliaus laiduotuves.

Iškilmingos laiduotuvės įvyko vasario 23 dieną.

NERAMUMAI AUSTRIJOJ PASIBAI GE.

Austrijos socialistų revoliucija visai numalšinta. Vyriausybė uždarė daug socialistinių organizacijų ir jų turtą konfiskavo. Aršesnieji sukilėliai nuteisti mirti ir buvo pakarti. Policija atėmė iš sukilėlių keltišką kulkosvaidžių, labai daug šautuvų ir leivorių, rankinių granatų ir kitokios kariškos medžiagos.

Sukilimo metu žuvo daug sukilėlių ir policijos bei karių, be to la

STASIO ŠLIKTOS SIUVYKLA

„ESTAN“

Persikėlė iš rua das Palmeiras, 83 | rua da Conceição Nr. 79a

(prie Luz Stoties)

Ten pat reikalingas vienas lietuvis darbininkas.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos), žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t. skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

(Tęsynis iš 6 pusl.)

mi daiktai ir pinigai dėžutėmis... Vi butus aplankė rinkikai ir rinko aukas daiktai ir pinigais. Sausio 22 d. rinkliava davė pinigais 1909 lit. ir surinkta daiktų 3500 litų sumai. Kauno priemiesčiuose organizuojasi draugijos skyriai, kurie, be kitų rūpinasi racionaliu pašalpų paskirstymu varguomenėi.

Rado 1475 m. dokumentą.

Deltuvos bažnyčios archyve rastas labai senas dokumentas — popiežiaus Pauliaus II (1464 — 1475) prisiūstoji naujai įsikūrusiai Deltuvos parapijai būlė. Popiežius šia bule suteikė Deltuvos bažnyčiai Sv. Trejybės atlydus. Popiežius toje buleje džiaugiasi nauja bažnyčia daug patarnaujanti lietuviams atversti į katalikybę.

Suimtas tarptautinis apgavikas.

Kriminalinė policija Kaune suėmė iš Vokietijos Lietuvon nelegaliai atvykusį žyda Hirsą Chaimovičių. Jis praėjusias metais iš Kauno pirklio Aiziko Rudžio išviliojo 60.000 lit. neva už aukso dėžutę. Chaimovičius apgavystės darbu yra pridūręs Vokietijoje, Lenkijoje ir kitur.

Sugrįžę iš Sov. Rusijos serga.

Pernai grįžę iš SSSR kalėjimų kun. Juršanas serga džiova ir jau antaras mēnuo gydomas Raudonojo Kryžiaus sanatorijoje A. Panemunėje. Jo sveikata gerėja. Sunkiai sergąs kun. Kazakevičius jau parvežtas iš SSSR kalėjimų irgi paguldytas kovai su tuberkuliozu draugijos sanatorijoje A. Panemunėje.

KLAIPĖDOS VOKIEČIAI RUOSĖ SUKILIMĄ.

Kaunas. 22. II. Lietuvos telegramų agentūra „Elta“ praneša, kad Klaipėdos krašte susektas vokiečių sąmokslas prieš Lietuvą. Klaipėdos vokiečiai slapta ruosė ginkluotą sukilimą su tikslu paskelbti Klaipėdos kraštą nepriklausomu nuo Lietuvos.

Sąmokslas buvo laiku susektas ir likviduotas. Lietuvos vyriausybė įsakė sulaukyti visą ir betkokį Klaipėdos vokiečių politinių organizacijų veikimą.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Raul Suarez 26. II 34
Astrida 3 III 34
S. Campos 12 III 34

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklaušimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.
Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įtsaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

